

PIRÓS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam,
5582. szám
4 oldal,
20 bani
Vasárnap,
1963.
február 17.

Készülnek a tavaszra

Mácsán

A mácsai kollektív gazdaságban az elmúlt évek folyamán nagy tapasztalatokra tettünk szert a korai paradicsom termesztésével kapcsolatban. Kollektív gazdaságunk tagjai mind nagyobb józártással foglalkoznak a hójévedelmező növény termesztésével.

A tapasztalatok igazolják, hogy abban a gazdaságban, ahol korai hajtatót növények, vagy korai paradicsom termesztésével foglalkoznak, az illetékeseknek idejében foglalkozniuk kell a megfelelő mennyiségű és minőségű istállótrágya biztosításával. Gazdaságunkban az 5-ös számú brigád jár elől példamutatással ezen a téren. Ez a brigád az elmúlt év őszén gondoskodott arról, hogy a hajtatót növények számára elegendő istállótrágyát biztosítsanak. Így nem volt fennakadás a januári legnagyobb hidegben sem, s a csipőspaprika jól bírta a mínusz 30 fokos fagyot is. Ardelean Petru brigádfelügyelős irányításával már az elmúlt év nyarán megkezdtek a trágyagyűjtést. Az összegyűjtött trágyát szétosztották, megszártították, s ezután szarvasokba rakták, majd lefedték, hogy ne kapjon nedvességet. Így most a tavaszra annyi trágyát tároltak, amennyi a konyhakerti melegágak elszállításához szükséges. Hasonlóan jártak el Bodonea Ioan és más brigádfelügyelősök is. Nem mondhatjuk ezt a 4-es és 2-es számú brigádokról, amelyek vezetői nem gondoskodtak idejében a szükséges trágyamennyiség tárolásáról s most már nehézségekbe ütköznek. Eppen ezért gazdaságunk vezetői

tanácsának hathatós intézkedést kell tennie, hogy minden brigád sikeresen teljesítse a korai paradicsompalánta-nevelés tervelőirányzatát.

Soare Gheorghe,
levelező

A kürtösi Augusztus 23 kollektív gazdaságban

Ebben a gazdaságban is ezekben a napokban meggyorsult a műhelyekben a munka. Eddig 6 kalászos és 3 kukorica vetőgépet javítottak meg és számos mezőgazdasági felszerelést hoztak rendbe.

Fontos feladat a vetőmagvak előkészítése is. Eddig 15.000 kiló hibrid kukoricamagot és 5.000 kiló cukorborsó magot cseréltek be. A takarmányozás céljára szolgáló cukorrépa magjáról is gondoskodtak s ebből eddig 750 kilót szállítottak a gazdaság raktárába. Az elmúlt napokban a takarmánynövényekre 20 hektáron műtrágyát szórta.

A vingai állami gazdaságban

A hideg tél ellenére is lelkes és szorgalmas munka folyt a vingai állami gazdaság javító műhelyeiben. A lakatosok, esztorgályosok, kovácsok és gépészek minden erejüket, tudásukat latba vetve azon fáradoztak, hogy a legrövidebb időn belül befejezzék az összes mezőgazdasági gépek javítását és ugyanakkor minőségileg is kifogástalan legyen munkájuk. Február 15-én nyílt alapszervezeti ülésen elemezték a javítási munkálatok menetét. Ez alkalommal kitűnt, hogy javítási tervüknek ezideig 100 százalékban eleget tettek és 10 nappal határidő előtt befejezték a 41 traktor, 7 vetőgép, valamint a többi gép és felszerelés javítását. Mind a jelentés, mind pedig a hozzászólók méltatták Milos Valeriu, Teahia Aurel, kommuniszták, Filimon Tralan párttagjelölt és Tataru Sever párttagjelölt aktív tag szorgalmas munkáját, akik Dumitrescu Ioan főgépész irányítása mellett lelkiismeretesen dolgoztak.

A brigád vállalása

A Vagongyár 1-es előkészítőben nemrég minden brigád külön-külön összeült, hogy a további teendőket megbeszéljék. Amikor a gyár sztrádjára a munkaidő befejezését felelték, Munteanu Stefan elvtárs is maga köré gyűjtötte brigádjának tagjait. Apróképpen megárgyalták a múlt évi tevékenységük minden mozzanatát és a tapasztalatok nyomán elhatározták, hogy javítások munkamódszereit. Ezek szerint a brigád minden tagja harcolni fog a munkapénzért, a többi brigáddal való szoros kapcsolat állandó fenntartásáért és a munkafegyelmek megszüntetéséért. Ezenkívül mind a tizenegyet egyhangúlag kifejezték: arra fognak törekedni, hogy a technológiai folyamat mind tökéletesebb legyen.

A rögtönzött termelési értekezlet lelkes vállalkozókkal ért véget. Munteanu Stefan, Focsa Mihai és Borleanu Petru a brigád nevében vállalták, hogy az 1963-as évre szóló előirányzatukat 11 hónap alatt megvalósítják.

Galli Sándor
levelező

Művészet

Hivatásuk magaslán

A Muncitorul Pielar bőrpári termelőszövetkezet pártalapszervezetének irányításával, a vezető tanács messzenemlően és körültekintően gondoskodik a megrendelő műhelyek hálózatának bővítéséről és a felszerelések korszerűsítéséről. Ilymódon a szövetkezet dolgozó mind jobb körülmények között végezhetik munkájukat, elégtelhetik ki városunk és rajonunk lakosságá-

A Muncitorul Pielar bőrpári termelőszövetkezetben?

nak igényeit. Az elmúlt hónapban különösen a Kürtösön és Pankotán tevékenykedő megrendelő- és javítóműhelyek munkaközösségei értek el kimagasló sikereket. A kürtösi egység dolgozó - Popescu Nicolae irányításával - kifogástalan minőségű munka mellett 5 százalékkal haladták túl tervelőirányzatukat. Hasonlóan szép eredményeket értek el a pankotai, válogási, kovászlai, sági és németsepetéri egységek is.

Flora Károly irányításával a 20-as számú üzlet munkaközössége is minden erejét, tudását latba vetve azon fáradozott, hogy figyelmesen, előzetesen és pontosan szolgálják ki a községet. A központi műhelyben tevékenykedő Suba Teodor, Pop Dumitru és Gyenge Gyula bőrpári munkások aropeke az elmúlt hónapban az élenjárók

tisztelettelbájára került, mivel csak kifogástalan minőségű munkát végeztek.

Bővített az üzlethálózatot

Januárban a szövetkezet vezetősége cipőjavító üzletet nyitott Horján. A község lakosai örömmel fogadták ezt az intézkedést. Bár az üzlet dolgozó csak rövid ideje kezdte meg tevékenységüket, máris kiviták a lakosság elismerését. Munkájuk bőven akad. Bizonyíték erre az is, hogy februári tervfeladataiknak ezideig több, mint 50 százalékban tettek eleget. Dícséretet érdemel a szövetkezet vezetőségének az az elhatározása is, hogy még ebben a hónapban városunkban újabb megrendelő- és cipőjavító műhelyeket nyitnak meg Mosóczy-telepen, Új-aradon, valamint a város pontjában.

A június 11 vállalatban

Befejezéshez közeledik a nagyjavítás

A Junius 11 vállalat nagyipari és iparosi kenderfeldolgozó részlegében az időszerűségi fókuszú ütemben végzik a gépek és felszerelések nagyjavítását. A vállalat vezetősége számos műszaki-szervezési intézkedést hozott annak érdekében, hogy ez alkalommal több klségpesítést véssenek be, melyek jelentősen hozzájárulnak majd a munkakapacitás növeléséhez és a termékek minőségének javításához. Így például az iparosi részlegben növelik a melegvíz tároló medence befogadóképességét. A karbantartók szorgalmas munkájának eredményeként ezideig mintegy 80 százalékosan végezték el a javítási munkákat.

A helyi erőforrások felhasználásával több - használaton kívüli - gépet és felszerelést újrahaználatra tesznek, ami jelentősen hozzájárul a terv teljesítéséhez, különösen pedig a munkatermelékenység növeléséhez. Emellett érdemel az is, hogy a nagyipari részlegben új, nagy termelőkapacitású gépeket helyeznek üzembe, ezenkívül tökéletesítik a szelvényező berendezéseket is. Ezáltal lényegesen javulnak a munkakörülmények. A karbantartók Papp Sándor főgépész irányításával arra törekcsenek, hogy a nagyjavítási munkálatokat hánrom nappal határidő előtt fejezzék be.

nem lehet felcsatolni azt a pár vagon - mutat a szomszéd vágányon álló kocsi sor jela.

Ne busuljon az elvtárs - válaszolt tréjának Gáspár Mihály, - elvisszük mi azokat is. És miután így 245 tonna többi terheléssel megrakodták, újból billett az indítókar, s a mozdony nagy szusszandókkal nekifutott. Egymásután hagyták el az állomásokat és végre Aradra érkeztek. Lecsatolták a szerelvényről a mozdonyt és otthónába - a Fűtőházba - vittek. És csak miután újból jól letakarították, gondolt a két fiatal ember a hazamenésre. Közükbe vitték elemőszlász táskájukat, majd egymásra néztek és a jó munka boldogító tudatában, mosolyogva rázták meg egymás kezét. Nem beszéltek, mert nem is volt szükség rá. Mindketten tudták, hogy méltó eredménnyel köszöntik február 16-át.

Táutan Gheorghe
a Fűtőház dolgozója

Többletterhelés - 25 fokos hidegben

A forgalmista bizalmatlanul nézte a hidegtől kipirult arcú két fiatalembert és feldőben jegyezte meg:

— Elvtársak, ne csúdlójának rossz viccét. Ebben a nagy hidegben senki sem vállalkozik ilyen tette. Nézzék - intett a hőmérő felé - 25 fok hideget mutat, ez pedig nem gyerekjáték.

Már rég elhagyták a sebesi állomást, és a hideg egyre fokozódott, közben a kőd - a mozdonyvezetők legnagyobb ellensége - is leereszkedett. De a két fiatalember rendületlenül figyelt az utat a mindkét oldalán lévő ablakon keresztül. És egyszer csak feljűntek Borosjenő lámpásai. A mozdony csikorogva jékezett, majd nagyokat fujva megállt. Az ügyeletes forgalmista már a vágányok közt állt és mosolyogva üdvözölte őket. De amikor megálta a hosszú szerelvényt, elkomorodva mondogta:

— Na, itt lecsuszam, ide már

Jó kezekben van a forgalom irányítása az aradi állomás. Vaslcsu Petru párttag és Stefanu Dumitru, mindketten forgalmisták, a kapcsolótábla előtt éppen a vonatok kifutását közik az illető állomásokkal.
(Kelen Ferenc felvétele)

Segíjabb Események, hírek, jelemések, események, híre

Premierre készülnek

Ismét bemutatóra készülnek az aradi Állami Színházban. A bemutatóra kerülő vígjátékok Aurel Baranga írta, címe: Adam si Eva. Szinpadra alkalmazta Constantin Adamovici. A próbák igen előrehaladtak. És így a bemutatóra a közeljövőben sor kerül. A vígjátékban láthatjuk: Olimpia Radulescu, Vasile Vaganiciot, Romeo Lazarescut, Nicu Antoniut, Ion Negoiescut és más művészeket.

Barátságos labdarugó mérkőzés

Az UTA csapata folytatja előkészületeit az A-osztályu bajnokság tavaszi fordulójára. Ma délelőtti barátságos, edzőjellegű mérkőzést játszik az UTA a gyár kispályáján. Vendégül látja a Nagyvárdi Crisul jóképességi együttest, amely a B-osztályu bajnokság őszi fordulójában az első helyen végzett. A barátságos mérkőzésre fél tizenegy órai kezdettel kerül sor.

KÜLFÖLD RŐL

MOSZKVA. A moszkvai mozsnauccifilm stúdió egyik alkotását, a Századunk Prometeusza című filmet vetítették. Ez a kiváló alkotás, a szovjet tudósoknak a termonukleáris reakciók uralására irányuló erőfeszítéseit szemlélteti.

A film több jelenetét a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Atomenergia Intézetében és más hasonló intézetekben forgatták.

LONDON. Amint a Reuter hírgyűnktség bagdadi tudósítója közli, Irak fővárosában minden utcáson harcok csúsznak, a lakosság aggodalommal teljes napokat él át. Az iraki hatóságok beállították a tüntetéseket. A hadsereg és rendőrség egyttiesen vadászik a „kommunistákra”. Bagdad utcáin; a „kommunista” lakónegyedeket körülfogták.

Egy munkaterv margójára

Címe: Közös munkaterv. Készült a második évharmad legelején a 3-as számú, Ocskó Tere középiskolában. Hogy kik állították össze? Az iskola igazgatója és IMSZ-szervezte. Azt is elárulhatjuk, hogy már nem ez az első ilyen természetű munkaterv. Ennek ellenére mégis újszerű.

Uj, mert a tanulók iskolán kívüli tevékenységének tömény összefoglalása. Azelőtt is készítették munkatervet különböző közös akciókról, de előfordult, hogy párhuzamosan, egy időben, vagy pedig külön időpontban, de egyazon kérdést térszerűsítették. A cél az volt, hogy az iskolán kívüli elfoglaltság ne menjen a tanulás rovására s a párhuzamosan szervezett rendezvények ne vonják el egyikőtől, vagy másiktól a tanulókat. Igen, ez volt a cél, amikor közös tervet készítettek és belefoglalták a művészi, kulturális és sporttevékenységeket. Egy mást változtatják a találkozók, előadások, szimpozionok, látogatások, kirándulások, összejövetelek, sportmérkőzések. Olyan célkitűzések ezek, amelyek sorra megvalósulnak, értékes, kellemes perceket szerezve tanulóknak, tanárnak egyaránt.

Előtti események felidézése, a vasúti munkással való találkozó alkalmat nyújt arra, hogy hőseket ismerjenek meg a tanulók. Ezeket a hőseket az ifjú kommuniszták emléket elevenítették fel csüörtőkön, az ünnepély alkalmával.

Az igazgatói irodában a színház nézőterének vázlatát és számos jegy található. A vázlaton már nagyon sok a kihúzott hely. Színházba készül az iskola. Minden osztályból sok jegyet igényeltek. Sok filmet is együtt néznek meg a tanulók. A napokban egy másik megbeszélésnek is szentani lehetünk. Román tudósok, kutatók nevei röpködtek a levegőben. Ez már a verseny előkészületeihez tartozik. Február 17-én ugyanis Aki tud nyer verseny lesz az iskolában. Célja olyan román tudósok munkájának, tevékenységének megismerése, akik hozzájárultak az egyetemes tudomány gazdagításához.

Valamennyi osztály szerveztáncos összejövetelt, ahol a felfrissített magnetofon felvételek szolgálatják a tánczenét, a szórakozást, vidám perceket pedig az osztály működési szerveznek. Az elmúlt szombaton délután a IX-esek töltötték ilyen vidám perceket az iskola falai között.

Egymást változtatják a sakk- és asztalitenisz mérkőzések és egyéb sportesemények. Március végén pedig kirándulásra utaznak Világosra...

Ime néhány szemelvény a munkatervből. Valamennyi sorra valóra válik. Kiegészíti a tanulók életét, élményvilágát, gazdagítja ismereteket. Tulajdonképpen célja is ez.

Néptanácsi képviselőválasztások előtt

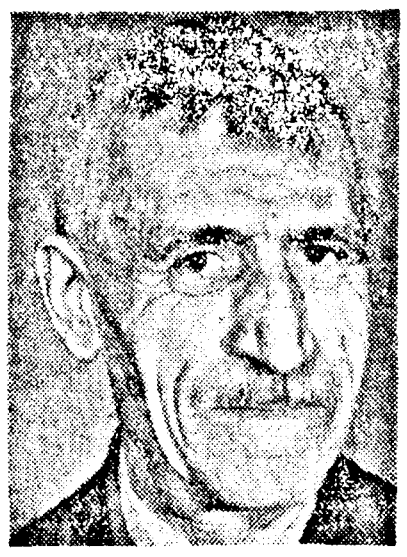
Találkozók a választók és a jelöltek között

Február 12-én és 13-án rajonunk községeiben és falvaiban 203 választókerületben került sor a találkozókra. Ezekben a találkozókon több, mint 14.000 választópolgár vett részt. Emellett kérték, hogy 865 választópolgár szólalt fel, akik kö-

zül többszázán javaslatokat terjesztettek elő a választókerületek további fejlesztése céljából. Itt írjuk meg azt is, hogy 35 találkozóon működve együtt-tettek léptek fel, amelyek jól sikerült műsorral szórakoztatták a lakosokat.

számu választókerület lakosait. A nemrég lezajlott jelölő gyűlésen ismét elő javasolták jelöltné a kerületben.

A találkozóon többen szólaltak fel. Aramut Nicolae választópolgár kérte a jelöltet: tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy közösgükbe gyakrabban látogasson el a fogorvos.

Iratoson

A Cristea Stefan, az Iratosi 11-es számú választókerület jelöltjével tartott találkozó 46 lakos vett részt. A lakosok megvitatták a közsegfejlesztés tervén a legutóbbi választások óta elért sikereket, beszéltek a jövőbeni feladatokról és távlatokról.

Popovici Gheorghe választópolgár kérte a képviselőjelöltet: járjon kézbe, hogy a kerületben javítsák meg az utcai villágítást, a hiányzó utcai lámpákat pótolják.

Negyvenhatan jöttek el a kollektív gazdaság gyűléstermébe a 12-es számú választókerület lakosai.

Păcurar Petru immár 13 esztendeje néptanácsi képviselő. A szonnyal kollektív gazdaság 1-es brigádjának csoportvezetője. Jól ismerik őt a községben, hiszen tavaly csoportja érte el a legnagyobb kukoricatermetet a gazdaságban.

A nemrég lezajlott jelölőgyűlésen a 8-as számú választókerület lakosai jelöltné javasolták.

Csomós János a galsai kollektív gazdaság tagja. Az elmúlt esztendőben 355 munkaeget teljesített. A 45-ös választókerület lakóit képviseli a világi néptanácsban. Kerületében 3 nagy hidat és két átjáró hidat készítették.

Kissé hihetetlenül hangzik, de mégis megtörtént, mégpedig a február eleji hideg éjszakák egyike.

A 3944-es számú vonat Gurahont irányából érkezett a sebesi állomásra, rendes terheléssel. Amint megálta a jéltől, sissertő mozdony Gáspár Mihály mozdonyvezető és Bádu Ion jéltől tüstént lezárt és kezdtek el tisztítani a kerekekről, tolatványokról, a többi géprészről az odantapadó és fagyott havat. Majd jól átrézték mindent, megkenték a csuklókat és - miközben hidegtől kivörösödött kezüket töröltgették - észrevették, hogy az egyik vágányon több tehervagon áll és várja, hogy elvonassák.

Rövid tanácskozás után mindketten bementek a szolgálatos forgalmistához és neki segezték a kérdést:

— Tüyeletes elvtárs, milyen vagonok ezek? — és kimutatták az ablakon. — Szállításra várnak ugye? Nahát, mi elhatároztuk, hogy elvisszük őket a rendezési helyükre.

MŰVELŐDÉS

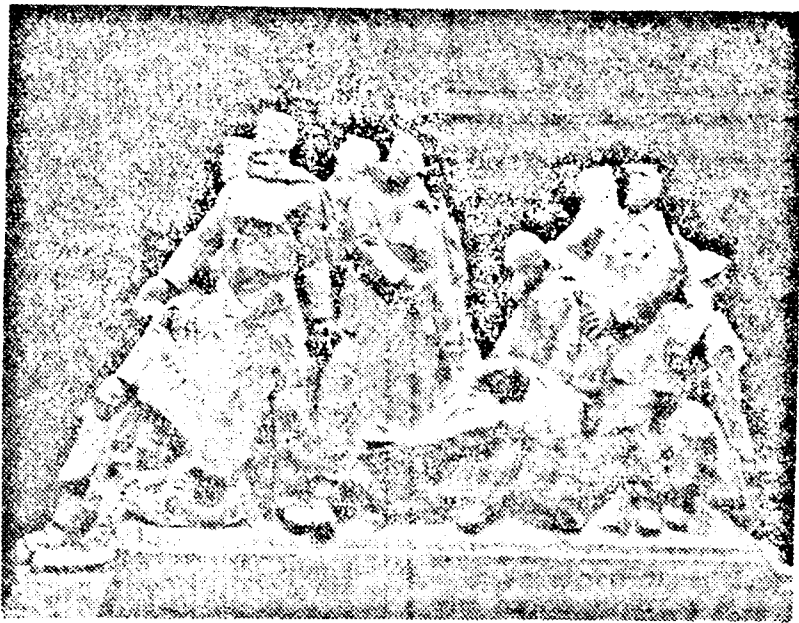
VASILE NICOLESCU:

Az elesettek szeme

(Flam nemzedékének)

Kéklő szemek, akár a tenger fodra, sugaruk elér s rádragyog ma, szemek, hajdani parázsló évek során zsendőrekként oltotta fények; gyermekszemek, kenyérre, szeretetre éhezők, a világ csodáira szomjazók, gyermekszemek, elevenek, mint Roaită szeme, áthatók, mint a döntő pillanatban, hajnalpírt — legszebb évszakunk hajnalpírját megálmodó szemek, apáink szurony-kiszúrta szeme, kenyérre, szeretetre éhezők, az alkonyatban megöltek szeme, és a hajnalban agyonlőtték, Grivica eleven szeme, szemgolyó, melyre úgy szállt rá a hó mint a fény fehér rekviemje, lobban felénk izzó szemek sugára, lobban szívünkre, zászlónkra, hazánkra.

Majtényi Erik fordította

Ion Irimescu: Grivica 1933

(Emlékműtervezet)

Városi műkedvelők falun

Ezekben a hetekben a hétfői pihenőnapokon kívül, a munkáshétköznapok délutánjain is nőtáskedvű, táncosfalusi városi fiatalok keresik fel a falusi művelődési otthonokat, ahol a régi szavazásokkal, s a közelebbi képviselő választásokkal kapcsolatosan mutatnak be műsorszámokat.

Ötvenesen

A volt Zselinszky-uradalom irástudatlan jobbágyainak unokái ma már életük természetes velejárójának tekintik a jó könyveket, szindarabokat, előadásokat. Maguk is egyre gyarapodó könyvtárral rendelkeznek, s előadótérmeik színpadán gyakran felhangzanak a csengő-bongó versek, pezsgő ütemű népdalok.

Az Áramszolgáltatási Vállalat kultúrscsoportjának jó hírvele ide is eljutott, az erdőszélen meghúzódó ötvenesl állami gazdaságba. Ezért fogadták oly örömmel a gazdaság tagjai a hírt, hogy a vállalat fiataljai látogatnak hozzájuk. És való-

Pankotán

Mi tagadás, tavaly ilyenkor a pankotai művelődési otthon színpadán a butorgyári fiatalok és az olykor a községbe érkezett vendégszereplő kultúrscsoportok léptek fel, vállalva a tömegek szórakoztatójának, nevelőjének szerepét. Azóta a pankotai fiatalok rájöttek arra, hogy maguk is képesek kulturális műsorok előadására, s nem szűkös a szomszédokba menni műkedvelőként, mert maguk is rendelkeznek ráteremtett flakokkal.

A megelénkült művelődési életben azért még ma is proszetai ünnepnapot jelent pankotán egy-egy városi együttes látogatása. Így történt ez a vagongyári fiatalok esetében is, akiknek szép előadásáról napokig beszéltek a községben. A hallgatóság tetszését már a tamburás és a népi zenekar által el-

Prokofjev-ballett ősbemutatója

A moszkvai Nagy Színház bemutatja Szergej Prokofjev „Kisze alhadnagy” című egyfelvonalas balletjét.

A ballet cselekménye Jurij Tinjanov szovjet író (1897–1943) elbeszéléseiből meríti témáját, tréfas történet I. Pál orosz cár udvarának életéből.

Prokofjev a 30-as években írt zenét a „Kisze alhadnagy” című filmhez s ennek alapján állították össze a táncjátékot Olga Taraszoa és Alekszandr Lapauri balettmesterek.

A közönség nagy tetszéssel fogadta az ősbemutatót.

A színpadon néhány csillogószemű fiatal vasutas, a nézőtérben csupán két ember: Dima Emília, az aradi Állami Színház művésznője és Popel Mircea, a vasutasok klubjának igazgatója. A légkör telítve túladárral lekesedéssel és művészi emelkedettséggel. Mert ezek a fiatal műkedvelők eddigi eredményeik után, még több odaadással és igyekezettel teljesítik művészi feladatukat.

Most éppen a tavalyi országos kultúrversenyen díjat nyert irodalmi montázsok, a grivical harcok emléktől szemléltető részlete elevenedik meg a néző előtt. Három állanak a színpad szélén. Lelea Ioan ellenőrző lakatos, Pluan Vasile eszter-

Dicsőséges napok emlékezete

gályos és Fluera Petru technikus, akik most a prólogus megrázó sorait szavalják:

„Hősök, akik vértüket áldozták a proletárok győzelméért,

a ti emléketeket énekeljük ma harminc év után...”

A színpadon egymást követik a színpadi jelenetek. Pantomim-szerű kép bontakozik ki előttünk, baloldalon a sztrájkoló munkások csoportja, jobboldalon pedig feltűnik Vasile Roaită alakja, aki megszólaltatja a színtérét. A jelenet a munkások kórusának dallama festi alá a „grivical riadó”:

„Előre, elvtársak, előre a harc-

ba...”

Es a szíréna sikoltását fegyverek ropogása zavarja meg. A középben vörös zászló kuszlik a magasba, amely fegyverek dörrenésére aláhull, hogy a következő pillanatban még magasabbra emelkedjen, mintegy szemléltetve a munkások reményeinek jelképe örökké az ország árbócának csúcsán lobog. Az irodalmi montázs másik megrázóan szép részlete a grivical hősök tántoríthatatlan kitartását jelképező dobtalan fogoly néma figurájának megjelenése. Az első felvonás színpadon felsorakozik a kórus, majd a reflektor sugárzó fénykorongjában feltűnik a dobtalan fogoly mozdulatlan alakja. A szívalakú Mihai Beniuc, Dan Desliu és Kiss Jenő költeményéből vett idézetekkel festi alá ezt a jelenetet.

A grivical harcok emléktől szemléltető rész után sor kerül a felszabadulás óta eltelt megvalósítások színpadi ábrázolására is. Kitérően emlékeztet a művészi eszközökkel azt a tényt, hogy bár a vasutasok harminc év előtt harcait az

ország vészszópól elfojtották, és a kiüzelem mégis győzelemmel végződött, hiszen a grivicalai hősiessége felrázta az egész népet és világossá vált, hogy a pártvezette kitartó harc után elérkezik a felszabadulás órája. Lebilincsel az irodalmi montázs szereplőinek tökéletes összejátéka. A művésznők nem igen akad dolga, valamennyi műkedvelő jól megtanulta szerepét.

Értekes hozzájárulást jelentenek az előadás sikeréhez Ilca Teodor szobista énekszáma, aki Maguleanu Georgehe esztérgályos akkordokíszerete mellett népi dallamokra alkalmas, magyszerkesztette versekben énekl meg új életünk egyes mozzanatait. De részt kérnek a sikerből Cruceanu Florica, Dubă Sofia énekesek is, akik nappalokat adnak elő sok tehetséggel. Személygyőrködtetünk látvány a táncscsoport, „Legeyenes” és „Bánati táncfűz” című táncai, mely utóbbinak koreográfiáját a bánati folklor anyagából állították össze.

A grivical harcok emlékére rendezett díszelőadás műsorában a vasutasok fuvózenekara különböző munkásindulókat játszik, míg az Állami Filharmonia énekkara több hatásos kórusművet működtet közre.

A próba tovább folyik. A színpadon feltűnik Népköztársaságunk címere, s a szívalakú kórus pergő ritmusban énekl meg pártunk dicső harcait és győzelmét. A grivical hősök emlékének szentelt előadás különösen szép és értékes művészi élményt nyújt, ragyogóan szemlélteti a történelmi tényt: Vörös Grivica egyike volt a szikráknak, amelyek lángra lobbantották a nép győzelmes forradalmát.

cs. p.

Az 1933. évi februári hősi harcok mai képzőművészetünkben

Azok a mélyreható változások, amelyek hazánk politikai, társadalmi, gazdasági életében a felszabadulás után végbementek, élénk visszhangra találtak a művészet terén is. Művészeinknek — állandó kapcsolatban a mindennapi élettel — sikerült kitartó munkával megváltulni a szocialista-realista művészet alapjait. Az új művészet arra hivatott, hogy plasztikus képekben kifejezze a szocializmus építésének nagy művét és a mai társadalmat alkotó erőt ábrázolja. Egyik fő témája a munka, az építő folyamat mozzanata, melynek főhőse a dolgozó nép. Másik fontos témaköre mai művészeinknek a dolgozóknak a múltban az elnyomók ellen folytatott harcra a kenyérért és szabadságért.

Ez utóbbi témakörből merítik mondandóikat azok a képzőművészek alkotások, melyek az 1933-as grivical események mozzanatait örökítették meg. Ezek között kell megemlítenünk Miklóssy Gábor „Grivica 1933” című kompozícióját, amely mai festészetünk egyik legismertebb és legjobban alkotásai közé sorolható.

A képen a kommunista párt által vezetett munkáscsoport történelmi harcának egyik legmegrázóbb pillanatát mutatja be a festő. Az üzem udvarán egybegyűlt sztrájkoló csoportja, amely határozottan haragra kelt az áldozati görbék, a nyomor és a munkáscsoport életteltelének rosszabbodása ellen, az országnak az imperialista hatalmaknak egyre fokozottabb kiszolgáltatása ellen, a fasizmus és a szovjetellenes háború utjának eltorlaszolásáért — bátran szembeszállt a rácsok keresztlírára ráerőlt gyilkos puskacsövekkel. Egyesek arcán fájdalom tükröződik, mások viszont megdöbbenés, de valamennyiük tekintete harci vágyat és rettenthetetlen bátorságot fejez ki. A művészen sikerült mélyreható lelkeltani megfigyeléssel visszatükrözni azokat az érzéseket, melyek abban a pillanatban az egész csoportot eltöltötték és azoknak különböző megnyilvánulásait egységes módon tolmácsolnia.

Lidia Nauculnschi: „Grivica 1933” című kompozíciója mondandóját a munkások egy kisebb sztrájkoló csoportjával tolmácsolja.

Azonban nemcsak a festészet, hanem a szobrászat terén is egész sorozat művész alkotással találkozunk, melyek a vasutasok 1933-as harcának emlékeit hirdetik.

Ion Irimescu: „A vasutasok emlékműve” című sokalakos

csoportja, különösen a kompozíció egységével és lendületével ragad meg és az egyes alakok kifejező jellemzésével a művész valóban a tömegharc hatását kelti.

Constantin Baraschi grivical emlékmű-terve három alakból tevődik össze. A munkások arcáról bátorság, elszántság, egység és összefogás tükröződik vissza.

Gabriela Manole Adoc: „Grivica” című szoborcsoportja szintén három munkásból tevődik össze, de ezek elhelyezése ellentétes az előbbivel (háttal állnak egymásnak szorosan zárt kört alkotva) szimbolizálja azt az egységet és erőt, mely az 1933-as grivical munkások harcait jellemezte.

A festészet és szobrászat mellett a grivical események emléke visszatükröződik grafikai alkotásainkban is.

Andrássy Zoltán az utolsó években egész sorozatban, például „1933-as év”, „A sztrájk felhívása”, „Grivica”, „Julian Olariu”, „A sztrájk előkészítése 1933-ban” és Vasile Dobrian: „Sztrájk” című linoleum metszetein a szimbólum a fő kifejezési eszköz, mely arról beszél, hogy ezek a harcok magas színvonalra emelkedtek a romániai proletariátus forradalmi öntudatát és bebizonyították: mennyire megszilárdult a kommunista pártnak a kizsákmányolás elleni harcban való vezető szerepe.

F. L.

Caragiale — franciául

„Caragiale — a nagy vigjátékiró” címmel a France Observateur részletes ismertetést közöl Roger Sazerat tollából. A cikk azzal a gyűjtésével kötettel foglalkozik, amelyet az UNESCO román nemzeti bizottsága adott ki Ion Luca Caragiale halálának 50. évfordulójára alkalmából.

„Igaz gyönyörűséggel olvastam a csaknem 800 oldalas kötetet” — írja Roger Sazerat. A cikk szerzője felhívja a figyelmet az erőteljes politikai szatírára, amely a korabeli Románia viszonyaitól kiindulva egyetemes jellegűvé avatja Caragiale művét. Az Elvesztett levél Caragiale leghíresebb vigjátéka — hangzik a cikk. Franciaországban elég jól ismerik a vigjáték eleven sodrása, mulatságos jeleneteit (különösen a teljes egészében egy választási gyűlést ismertető III. felvonásban), maró politikai szatírája — mind-mind kiváló.

Miután Caragiale többi darabját is ismertetés a főszereplő legjellegzetesebb replikáit, Roger Sazerat hangsúlyozza, milyen kitűnően érzékeltetik ezek a részek a Caragiale által leírt világot.

„A nagy felfedezés a pillanatképek és karcolatok jelenik a gyűjtésben kötetben — hangzik a továbbiakban az ismertetés. — Ezek változatossága valószínűleg bámulatra ejtő. A legkülönbözőbb dolgokat fedezünk fel bennük és csaknem valamennyi jó. A komikum a groteszkotól az ironiáig, az egyszerűen ábrázolt nevetésgestől a hidegvérrel megfagyott ostobaságig terjed.” Miután rámutat, hogy az ennyire sokoldalú művek között nehéz a választás, az ismertetés szerzője arra a következtetésre jut, hogy „A karcolatok Mark Twain legjobb írásaira emlékeztetnek.”

„Caragiale olvasni kell — írja Roger Sazerat. — Kevés író tudta ilyen szerencsésen felhasználni a színek és stílusok ily nagy választékát, mint Caragiale.” Az ismertetés szerzője minden szempontból kitűnőnek tartja a Simone Roland és Valentin Lipatti vezette csoport fordítását és csak azt kifogásolja sajnálkozva, hogy ez a szép kötet nem jelent meg nagyobb példányszámban.

Emil Burlacu, az Agerpres szerkesztője

Miklóssy Gábor: Grivica 1933 (olaj).

GRIVICA FÉNYEI

embert a negyed lüktető kultúrális élete, amely napjaink egyik jellegzetes vonása. Ha véglegesen elvesszük a jó utvonalon, számos kulturális létesítménnyel találkozunk. Ezer és ezer ember tölti itt hasznosan és kellemesen szabadidejét egy részeit.

A Grivica mellett van a Vasuti Munkásszínház. Tizenöt évvel ezelőtt alakították meg, s ezzel teljesült a vasuti munkások egyik régi vágya.

E színház minden este telt ház előtt játszik. Tekintsünk be a terembe. A függöny felgördülése váró, elegánsan öltözött nézők zöme egész nap keszélés-beszélés, a tévékészlet vagy az eszterga mellett, vagy pedig mozdonyon dolgozott. Kézzel a főúrra különböző négyedekből jött nézők, sőt vidékiek is.

A bemutatott darabok között szerepel természetesen a Nastasia kisasszony is, mintegy hódolatként a szerző emlékének, aki a bukaresti kultúrához hű maradt színműveitől életét írta meg. Emellett hoznak új életre szóló alkotásokat is bemutatnak. A világtudomány klasszikus és mai műveit is szép számmal szerepelnek a műsorban. Csak néhányat idézzünk: A windsor vig nők és A két veronai nemes Shakespeare-től, A sötéttség hatalma Lev Tolsztojtól, Népol, a milliomosok városa Eduardo de Filippotól, A görögjűd Majakovszkijtól, az

Arisztokraták Pogogyintól, stb. Hányszor léptek már a közönség elé Simion Negruja és Stelian Mihajlescu színszék? A színi együttes első tagjai közé tartoztak. A közönség jól ismeri őket és elismeréssel adózik kiűnő alakításuknak. Különösen a munkások szerepében kiűnőek. Mindkét befutott színész maga is munkás volt a Vörös Grivica üzemében.

Lépjünk be a Vörös Grivica üzem klubjába. Modern, elegáns vonalú épület. Itt létesült tavaly a városnegyed második színpada, a Népszínház. E színházban műkedvelők játszanak. Az együttes több mint 40 tagból áll, valamennyien vasuti munkások. Bár a színház még csak egy éves múltja tekinthet vissza, már öt bemutatást — 54 előadást — tartott, amelyeket 20.000 ember nézett meg. A vasuti munkások Népszínházában a hivatásos színházhoz hasonlóan állandó fellegű. A nézők lelkes tapsal jutalmazták a színészek kitűnő játékát. És természetesen a zene is nagy megbecsülésnek örvend. A 110 tagú munkásokból álló országos díjjal jutalmazták ki. Ezenkívül 60 tagú juvózenekara, szimfonikus és népi zenekara, valamint számos színtáncos van a klubban. Ugyanígy sok munkás gyermeke tanul hegedűn, zongorán, harmonikán.

A Vörös Grivica lakónegyed

két kulturális központ, valamint 30 klubjában is vannak műkedvelő színjátszó együttesek, s ezek munkástagjai nemcsak a gépikezelésnek, hanem a színjátszásnak is mestereivé váltak.

Es még egy színdarab: A Vörös Grivica lakónegyedben 86 műkedvelő együttes működik több mint 3200 taggal.

Rajtuk kívül számos munkás hódol a festészetnek, szobrászatnak. Tehetséges kezűek alól nemcsak gépalkatrészek, hanem élethű portrék, szép csendéletek kerülnek ki. A Vörös Grivica üzem képzőművészeti körében nap nap után számos idősebb és fiatal munkás látja a festőállványt vagy készülő mellismorok előtt — ecsettel vagy vésővel — kalapáccsal a kezében. Ion Codrian málázómunkás és G. Dimiceanu gépalkatrész munkatársai és csendéletei nagy tehetséggel tanuskodnak. Stelian Dumitru, egy másik munkás, az ifjúsági kulturális képzőművészeti körben dolgozik: díszítő művészeti és kerámiái tárgyakat alkot. A Vörös Grivica rajoni klubok képzőművészeti körében tevékenykedő munkások több alkotását bemutatták bukaresti kiállításokon és a berni nemzetközi tárlaton.

A Vörös Grivica lakónegyedben, ahol a múltban több mint ötezer ember nem tudott olvasni, ma már nagy keletje van a könyveknek. A rajon lakosai több,

mint száz könyvesboltból és könyvtárból vásárolhatnak olvasmányt, s ugyanakkor rendelkezésükre áll a klubok és a rajoni kulturális központ, mint 30 könyvtára mintegy másfél millió kötettel. A gyermekek 800 tanuló és tanár trányítással tanulnak a rajon 24 nyolcosztályos és általános iskolájában, amelyeknek több, mint a fele a népi hatalom éveiben építettek.

Emlékterem, hogy a Vörös Grivica lakónegyedben van a „Mogosaia” Alkotási Ház is. A középkori stílusban épült taktól és dus növényzettől övezett palotában jeles írónk és képzőművészeink alkotják szocialista hazánk életét tükröző műveiket.

A nagyszoboru új építkezéseket egyidejűleg a kultúra egyre több vára emelkedik Vörös Grivicán. A múltban ebben a lakónegyedben az összes moziknak együttvéve is csak 800 férőhely volt. Ma viszont csupán az Infratrea Intre popoare moziknak nagyobb a befogadó képessége. Ezt az épületet a negyedik Világifjúsági Fesztivál idején emelték, egy szép nyári színházal egyetemben. Az utóbbi években további négy mozi épült.

Vörös Grivica lakói tanulnak, színházba-moziba járnak, olvasnak, énekelnek, sportolnak, szüntelenül bővíti ismereteket. Az órák a szocialista kultúra valamennyi főlétevénye.

**csaknem az egész áruszállítás
szünetelt.**